

Osnovna šola Lava

ZDRAVA KOŽA – ZDRAV ČLOVEK

RAZISKOVALNA NALOGA

Področje: aplikativni inovacijski predlogi in projekti

AVTORICI:

Lea Lipovšek, 8. r.
Ajda Resinovič, 8. r.

MENTORICA:

Nina Senica,
prof. slovenščine

Mestna občina Celje, Mladi za Celje

Celje, 2021

Osnovna šola Lava

ZDRAVA KOŽA – ZDRAV ČLOVEK

AVTORICI:

Lea Lipovšek, 8. r.
Ajda Resinovič, 8. r.

MENTORICA:

Nina Senica,
prof. slovenščina

Področje: aplikativni inovacijski predlogi in projekti

Mestna občina Celje, Mladi za Celje

Celje, marec 2021

VSEBINA

POVZETEK.....	6
1 UVOD.....	7
1.1 OPREDELITEV RAZISKOVALNEGA PROBLEMA.....	7
1.2 NAMEN IN CILJI.....	7
1.3 HIPOTEZE.....	7
1.4 METODOLOGIJA.....	8
1.4.1 PREGLED LITERATURE.....	8
1.4.2 SPLETNI VPRAŠALNIK.....	8
1.4.3 INTERVJU.....	8
1.4.4 KEMIJSKI POSKUS.....	8
1.4.5. IZDELEK.....	8
2 TEORETIČNA IZHODIŠČA.....	9
2.1 O KOZMETIKI.....	9
2.2 ZGODOVINA KOZMETIKE.....	10
2.3 NARAVNA KOZMETIKA.....	11
2.4 KLASIČNA KOZMETIKA.....	12
2.5 NEZAŽELENI UČINKI KOZMETIKE.....	13
2.6 POZITIVNI UČINKI IN POMEMBOST UPORABE KOZMETIKE.....	14
2.7 KAKO IZBRATI PRAVO KOZMETIKO?.....	15
2.8 PRIMERJAVA NARAVNE IN KLASIČNE KOZMETIKE.....	16
3 OSREDNJI DEL.....	18
3.1 REZULTATI SPLETNEGA VPRAŠALNIKA ZA UČENCE.....	18
3.2 INTERVJU.....	34
3.3 OPIS POSKUSA: IZDELOVANJE NARAVNEGA KOZMETIČNEGA IZDELKA IN OPAZOVANJE ROKA TRAJANJA KREME.....	36
3.4 OPIS IZDELKA: KOMPLET ZA NEGO USTNIC.....	39
4 ZAKLJUČEK IN DISKUSIJA.....	44
5 LITERATURA IN VIRI.....	46
5.1 LITERATURA.....	46
5.2 INTERNETNI VIRI.....	46
5.3 VIRI SLIK.....	47
6 PRILOGE.....	48
6.1 VPRAŠALNIK.....	48
6.2 INTERVJU.....	50

SLIKE

Slika 2.1: Egipčani in kozmetika	10
Slika 2.2: Naravna kozmetika	12
Slika 2.3: Kemijsko obdelana kozmetika.....	13
Slika 2.4: Nezaželeni učinki kozmetike	14
Slika 2.5: Zdrava koža	16
Slika 3.1: Anketiranci po spolu in razredih	18
Slika 3.2: Uporaba kozmetike	19
Slika 3.3: Namen uporabe kozmetike	20
Slika 3.4: Pomembnost uporabe kozmetike.....	21
Slika 3.5: Utemeljitev odgovora	22
Slika 3.6: Uporaba kozmetike glede na vrsto.....	24
Slika 3.7: Vzrok uporabe izbrane kozmetike	25
Slika 3.8: Izkušnja slabih učinkov kozmetike	27
Slika 3.9: Slabi učinki kozmetike.....	28
Slika: 3.10: Kozmetika s slabo izkušnjo	30
Slika 3.11: Začetna starost uporabe kozmetike	31
Slika 3.12: Dodajanje naravnih kozmetičnih izdelkov.....	32
Slika 3.13: Pogostost ličenja.....	33
Slika 3.14: Pripomočki za izvedbo poskusa	36
Slika 3.15: Dodajanje jagodnega pireja v ohlajeno zmes	37
eucerola, čebeljega voska in orehovega olja	37
Slika 3.16: Naravna jagodna krema (ki je bila v hladilniku) – na začetku in po treh tednih ...	37
Slika 3.17: Naravna jagodna krema(ki je bila v hladilniku) – po sedmih in dvanajstih tednih	38
Slika 3.18: Jagodna krema (ki je bila na sobni temperaturi) – na začetku in po treh tednih..	38
.....	39
Slika 3.19: Jagodna krema (ki je bila na sobni temperaturi) – po sedmih in dvanajstih tednih	39
.....	39
Slika: 3.20: Dodajanje medu v sladkor in pilinga v posodico.....	41
Slika 3.21: Mešanica za šminke brez barv in priprava krede za pigment šminke	41
Slika 3.22: Dodajanje kakavovega masla k mešanici za vazelin in glos ter dodajanje	
čebeljega voska k pobarvani mešanici	42
Slika 3.23: Dodajanje vazelina in glosa za usta v tubico z injekcijo.....	42
Slika 3.24: Komplet za nego ustnic.....	43

PREGLEDNICE

Preglednica 3.1: Anketiranci po spolu in razredih	18
Preglednica 3.2: Uporaba kozmetike	19
Preglednica 3.3: Namen uporabe kozmetike	20
Preglednica 3.4: Pomembnost uporabe kozmetike	21
Preglednica 3.5: Utemeljitev odgovora	22
Preglednica 3.6: Uporaba kozmetike glede na vrsto	23
Preglednica 3.7: Vzrok uporabe izbrane kozmetike	25
Preglednica 3.8: Izkušnja slabih učinkov kozmetike	27
Preglednica 3.9: Slabi učinki kozmetike.....	28
Preglednica 3.10: Kozmetika s slabo izkušnjo	29
Preglednica 3.11: Začetna starost uporabe kozmetike	30
Preglednica 3.12: Dodajanje naravnih kozmetičnih izdelkov.....	31
Preglednica 3.13: Pogostost ličenja.....	32

POVZETEK

V raziskovalni nalogi sva spoznavali razlike med naravno in klasično kozmetiko ter prednosti in slabosti obeh vrst. Opisali sva pozitivne in nezaželene učinke kozmetike ter se seznanili z njeno zgodovino. Učili sva se o pomembnosti njene uporabe in primerjali klasično in naravno kozmetiko na mnogih področjih.

Med učenci predmetne stopnje naše šole sva izvedli spletni vprašalnik. Rezultati so pokazali, da večina učencev uporablja kozmetiko, in sicer klasično. Ugotovili sva, da so najpogosteje začeli uporabljati kozmetiko v starostnem obdobju od desetega do trinajstega leta in da jo uporabljajo za boljši izgled oziroma da je njihova koža bolj zdrava. Skoraj polovica učencev se zaveda pomembnosti uporabe kozmetike, večina tudi ni izkusila njenih nezaželenih učinkov.

O kozmetiki sva se želeli naučiti še več, zato sva naredili intervju s kozmetičarko, specialistko dermatologije in profesorico Srednje zdravstvene šole.

S kemijskim poskusom sva dokazali, da tudi naravni kozmetični izdelki vsebujejo sintetične sestavine, saj bi imeli sicer prekratek rok trajanja. Ugotovili sva, da lahko sami narediva naravno kremo, vendar bo njen rok trajanja brez dodanih sintetičnih sestavin kratek, lahko pa ga podaljšava s shranjevanjem v hladilniku. Pripravili sva še izdelek – komplet za nego ustnic. Sami sva naredili paletko šmink, vazelin in glos za ustnice v enem ter piling za usta.

1 UVOD

1.1 OPREDELITEV RAZISKOVALNEGA PROBLEMA

Sva učenki 8. razreda in obe imava radi kozmetiko. Temo najine raziskovalne naloge Zdrava koža – zdrav človek, sva si zelo hitro izbrali, saj sva želeli spoznati novosti o naravni in klasični kozmetiki, ki jih drugače ne bi spoznali. Zanimala naju je tudi primerjava, kako naravna in kako klasična kozmetika vplivata na telo, saj se doma vsakodnevno srečujeva s kozmetiko. Zanimalo naju je tudi, kako učenci naše šole gledajo na kozmetiko, na njene slabe in dobre učinke ter ali se sploh zavedajo, kako pomembna je pravilna izbira kozmetike. Bili sva tudi zelo radovedni in sva želeli z svojim znanjem pripraviti lasten kozmetični izdelek.

1.2 NAMEN IN CILJI

Namen in cilji najine naloge so ugotoviti, ali učenci uporabljajo naravno ali klasično kozmetiko. Želeli sva izvedeti, ali so učenci kdaj izkusili nezaželene učinke kozmetike in če so, katere. Zanimalo naju je tudi, katerih korakov pri negi kože ne smemo izpustiti in kako pomembno je, da mladi začnemo negovati svojo kožo pravi čas. Želeli sva se preizkusiti v izdelavi kozmetičnih izdelkov in opazovati rok njihovega trajanja. Nazadnje pa je bil najin cilj pripraviti lasten kozmetični izdelek z najinim osnovnošolskim znanjem.

1.3 HIPOTEZE

Pri svojem delu sva si zastavili naslednje hipoteze:

H1: Večina anketiranih pogosteje uporablja klasično kozmetiko kot naravno.

H2: Naravna in klasična kozmetika imata podoben rok trajanja.

H3: Nezaželeni učinki kozmetike se lahko pojavijo pri naravni in pri klasični kozmetiki.

H4: Pomembno je, da mladi začnemo pravočasno uporabljati primerne kozmetične izdelke za kožo.

H5: Z najinim znanjem lahko sami doma pripraviva alternativni kozmetični izdelek.

1.4 METODOLOGIJA

1.4.1 PREGLED LITERATURE

Najprej sva obiskali šolsko knjižnico, kjer sva iskali knjige, ki bi jih lahko uporabili za najino nalogo. Obiskali sva tudi Osrednjo knjižnico Celje.

Večkrat sva brskali po različnih spletnih straneh in iskali najprimernejše vsebine in podatke. Poiskali sva tudi gradivo, ki bi pomagalo pri zastavljanju hipotez in pri pripravi vprašalnika. Na spletu in v knjigah sva iskali slikovno gradivo.

1.4.2 SPLETNI VPRAŠALNIK

Kot eno izmed metod najine raziskovalne naloge sva si izbrali metodo spletnega vprašalnika.

Zaradi epidemije Covid-19 sva se odločili, da bova pripravili spletni vprašalnik. Šole so bile zaprte, ampak sva vseeno želeli anketirati učence najine osnovne šole. V ta namen sva ustvarili spletni vprašalnik, s katerim sva lahko pridobili podatke na varen način. Zaradi lažje obdelave podatkov sva se odločili za vprašalnik mešanega tipa, kar pomeni, da sva ponudili povsem zaprti tip vprašanj in povsem odprti tip vprašanj.

1.4.3 INTERVJU

Ker sva bili zelo radovedni, sva se odločili, da bova izvedli intervju. Tako sva pridobili odgovore na najina vprašanja in potrdili najine domneve.

1.4.4 KEMIJSKI POSKUS

Ker so naju zanimale tudi sestavine naravne kozmetike, sva se odločili, da se bova preizkusili v izdelavi naravnega kozmetičnega izdelka in opazovali njegov rok trajanja.

1.4.5. IZDELEK

Eden izmed najinih ciljev je bil narediti lasten kozmetični izdelek. Sami sva doma pripravili kozmetične izdelke. Prvi izdelek je bil piling za ustnice, nato pa še vazelin in glos za ustnice v enem. Nazadnje sva izdelali paletko šmink različnih barv.

2 TEORETIČNA IZHODIŠČA

2.1 O KOZMETIKI

Beseda kozmetika izhaja iz grščine in pomeni 'lepotilna nega'. Praktično vsi ljudje uporabljamo kozmetiko vsakodnevno, saj kozmetika vključuje vse od zobne paste in deodoranta ali gela za lase do pudra, kreme in šminke. Kozmetika je torej prisotna v našem vsakdanjem življenju, čeprav se tega ne zavedamo vsi.

(Janeš, ind. 2015, Vidmajer, 1984)

Kozmetiko delimo na preparativno kozmetiko, med njo spadajo izdelki za nego telesa in obraza. Poznamo pa še dekorativno kozmetiko, torej ličila.

Kozmetika je zelo pomembna, saj koža kot obrambni plašč varuje telo pred škodljivimi dejavniki, zato moramo le-to varovati sami s kozmetiko. Če imamo mastno, suho ali kakorkoli poškodovano kožo, nam jo kozmetični izdelki pomagajo varovati. Kozmetični izdelki so torej izdelki, ki nam pomagajo vzdrževati našo higieno, skrbijo za našo kožo in jo popravljajo. Kozmetiko uporabljamo, da izboljšamo videz (ličila), da bi imeli bolj zdravo kožo (kreme) ali preprosto, da se umijemo (šamponi, mila ...).

(<https://www.cakalnedobe.si/nasvet/kozmetika-in-kozmetični-izdelki-zavezniki-ali-sovrazniki/> , dostop 12. 12. 2020)

Uporaba kozmetike sega daleč v preteklost, danes pa je zelo razvita in razširjena po vsem svetu. Kozmetična industrija je zelo dobičkonosna in zelo velika, zato se lahko na tržišču hitro pojavijo tudi sumljivi in škodljivi izdelki. Da bi čim bolj zmanjšali in omejili število takšnih izdelkov, obstajajo pravila in testi, ki veljajo pri izdelavi in prodaji kozmetičnih izdelkov. Vedno bolj se uveljavljajo naravni, eko in bio kozmetični izdelki. Testiranje kozmetike na živalih pa je v mnogih državah prepovedano.

Za vsak kozmetični izdelek mora obstajati odgovorna oseba, ki sprejme odgovornost za morebitne probleme z njim. Na embalaži kozmetičnega izdelka mora biti naveden minimalni rok trajanja, posebni varnostni ukrepi, namen uporabe, sestavine in ime odgovorne osebe. (Vidmajer, 1984)

2.2 ZGODOVINA KOZMETIKE

Zametki kozmetike segajo zelo daleč v preteklost. Z ličenjem so začeli že Egipčani, ki so se radi urejali, verjeli pa so tudi, da jih bo ličenje ščitilo pred zlom. Kopali so se v odišavljenih kopelih z olji in aloe vero. Njihova kozmetika je bila izključno naravnega izvora, saj drugega niso poznali. Takrat seveda niso znali kemijsko in fizikalno obdelovati in izdelovati snovi, tako da je bila njihova kozmetika na primer iz mletih mandljev, aloe vere in olja za dišave. Redno so uporabljali sivko, timijan, kamilico, sezamovo in oljčno olje ...

Slika 2.1: Egipčani in kozmetika

Vir: https://encrypted-tbn0.gstatic.com/images?q=tbn%3AANd9GcRQN_ocZukBBKaQpY_stBa_ZVcftoAStWV3jg&usqp=CAU

V času Rimljanov je bila uporaba kozmetike razširjena le med bogatimi, ličili pa so se tudi moški. Napočila so tudi bolj umazana obdobja, ko se ljudje niso tuširali in so zanemarjali higieno, slabe vonjave in umazana telesa pa so prekrivali z debelimi plastmi pudrov in rdečili ter s parfumi in dišavami.

V devetnajstem in dvajsetem stoletju se je začela razvijati ličila in kozmetika za nego kože, kot jo poznamo danes. Prvo maskaro je izumila Helena Rubinstein. Kozmetika je bila že takrat velika atrakcija, zato so proizvajalci kozmetičnih izdelkov zelo veliko zaslužili. Tako je vedno več proizvajalcev začelo izdelovati kozmetiko, ki pa velikokrat ni bila preverjena, varna za telo in kožo in je povzročala izpuščaje ter alergije. Zato so uvedli razne zakone, ki naj bi preprečili tovrstne nesreče. Eden izmed takih je bil na primer zakon, da mora biti kozmetika testirana na živalih. Zakon je sicer pomagal, da je bilo na trgu manj telesu škodljive kozmetike, a vedno več ljudi se je borilo za pravice živali. Tako je testiranje na živalih v Evropi že približno deset let prepovedano, zato se zanašamo na drugačne načine, ki jih ljudje bolj podpirajo. Dandanašnja atrakcija glede

kozmetičnih izdelkov je naravna kozmetika, kar pomeni, da si želimo več takšnih izdelkov, kot so jih poznali v preteklosti: brez kemikalij in sintetičnih sestavin.

(<https://sites.google.com/site/kozmeticnopodjetje/home/zgodovina-kozmetike>, dostop 5. 10. 2020

2.3 NARAVNA KOZMETIKA

Dandanes postaja naravna kozmetika vedno bolj priljubljena, popularna in aktualna. Vedno več ljudi na policah drogerij in lekarn išče izdelke z oznako "naravno", saj si želijo, da si na kožo ne bi nanašali sintetičnih snovi. Ampak ali sploh vemo, kaj pomeni, da je izdelek naraven?

Za to, da lahko na embalažo navedemo, da je izdelek naraven, obstajajo merila in pravila. Izdelek ne sme vsebovati določenih konzervansov, gensko spremenjenih snovi, sinteznih barvil in dišav ter silikona, a še vedno lahko vsebuje številne vprašljive snovi. Veliko naravnih kozmetičnih izdelkov ima naftno osnovo, vendar še zmeraj veljajo za "naravne". Tudi naravni kozmetični izdelki po navadi vsebujejo nekaj sinteznih snovi, saj bi se sicer prehitro pokvarili. Včasih so kozmetični izdelki zares naravni, vendar nam sploh ne koristijo ali pa nam celo škodijo. Zavedati se moramo, da tudi za naravnimi kozmetičnimi izdelki stojijo strokovnjaki, saj so lahko tudi ti izdelki nevarni, kljub temu da ne vsebujejo sintetičnih snovi.

Pogosta sestavina v naravni kozmetiki so eterična olja, ki lahko zelo iritirajo kožo. Razne rastline, ki so seveda popolnoma naravne, lahko poškodujejo kožo. Primer so nekateri citrusi, na primer limona, ki lahko ob nanosu povzroči reakcijo.

(<https://www.gorenjske-lekarne.si/svetovanje-clanek/kako-prepoznati-naravno-kozmetiko>, dostop 12. 10. 2020 in <https://www.lekarnar.com/clanki/kozmetika-naravna-eko-bio-organska->, dostop 16. 10. 2020)

Slika 2.2: Naravna kozmetika

Vir: <https://www.google.com/search?q=naravna+kozmetika&client=firefox-b-d&sxsrf=ALeKk012w0NEIGs2fAxNDmbw9iz3s-952w:1602674246580&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=2ahUKEwivu6Hp-rPsAh>

2.4 KLASIČNA KOZMETIKA

Klasični kozmetiki bi lahko tako rekoč rekli navadna kozmetika, saj so v vseh kozmetičnih izdelkih kemikalije in sintetične snovi, torej klasična kozmetika vsebuje večino umetnih sestavin. Sintetične snovi, ki so v takšni kozmetiki, načeloma niso nevarne za nas in naše telo, a glede na to, da kozmetične izdelke uporabljamo vsakodnevno, v telo posledično vnašamo veliko umetnih snovi.

Tako se je začela razvijati naravna kozmetika, ki meče vedno večjo senco na kozmetiko iz sintetičnih snovi. Ampak je veliko snovi, ki so v kozmetiki, dobrih za nas, da nam pomagajo na primer pri mozoljih, podočnjakih, suhi koži, mastni koži ... Sintetične snovi, ki so v kozmetičnih izdelkih, so narejene v posebnih laboratorijih posebej za to, da izboljšujejo stanje kože, naravne sestavine so zato lahko manj učinkovite. Z izdelavo kozmetičnih izdelkov se ukvarjajo strokovnjaki, ki so v takšni industriji že leta. Ljudje, ki delajo formule za klasične kozmetične izdelke, poznajo kožo in njene skrivnosti in vedo, kaj koristi določenemu tipu kože. Težko je torej pretehtati, kaj se nam bolj splača, saj nam klasični izdelki včasih nudijo boljše in hitrejše rezultate, medtem pa z naravnimi kozmetičnimi izdelki v telo vnašamo manj kemikalij.

(Jelar, 1977)

Slika 2.3: Kemijsko obdelana kozmetika

Vir: <https://cdn.kme.si/public/images-cache/1140x500/2016/06/10/a144fe47289b7cfce8f763e6408b16c4/5759eda109e86/a144fe47289b7cfce8f763e6408b16c4.jpeg>

2.5 NEZAŽELENI UČINKI KOZMETIKE

Jasno, da nihče ne bi zavrnil popolne kože brez mozoljev, bradavic in podočnjakov, a na žalost vsi izdelki na naši koži ne delujejo, tako kot si želimo, včasih nam celo škodijo. Kozmetična industrija je zelo dobičkonosna industrija, zato kozmetične izdelke izdeluje veliko proizvajalcev, vendar nekatere ne gledajo dovolj na zdravje ljudi, ki si nanašajo njihove izdelke na kožo.

Kozmetika lahko vsebuje rakotvorne snovi (parabeni), antioksidante, ki lahko povzročajo dermatitis (Dinatrijev EDTA in trinatrijev EDTA), sestavine pa lahko vplivajo tudi na delovanje živčevja in jeter (phenoxyethanol). V telo lahko skozi kožo pronica marsikaj, nekatere snovi, za katere je znano, da lahko škodijo telesu, so celo dovoljene, a le v omejeni količini. Predstavljajmo si, da vsakodnevno uporabljamo izdelke, ki vsebujejo takšne snovi. To lahko na dolgi rok dejansko pusti posledice na koži in v telesu, mi pa mislimo, da s tem negujemo našo kožo in vedno znova kupujemo takšne izdelke.

Nekatere sestavine v kozmetiki lahko dražijo kožo, povzročajo izpuščaje in srbečico ob nanosu na kožo. V tem primeru si moramo nežno sprati kožo z vodo, če se pojavi hujša reakcija, pa se posvetovati s strokovnjakom ali z zdravnikom. Velik problem se pojavi, ko izdelek povzroči alergično reakcijo, ki lahko povzroči hude posledice, sploh če ne vemo, zakaj smo dobili reakcijo. Posledično morda ne vzamemo ustreznih zdravil in lahko končamo tudi na bolnišnični postelji.

Zato je zelo pomembno, da kozmetiko izbiramo skrbno in na obraz nanašamo le kvalitetne kozmetične izdelke. Ključno je tudi, da se zaradi morebitnih težav na koži posvetujemo z dermatologom, ki nam svetuje kvalitetne ustrezne izdelke.

(<https://www.nijz.si/sl/kozmetovigilanca-spremljanje-nezelenih-ucinkov-kozmetike>, dostop 13. 11. 2020)

Slika 2.4: Nezaželeni učinki kozmetike

Vir: https://images.24ur.com/media/images/884xX/Apr2018/b563d474b5_62061893.jpg?v=

2.6 POZITIVNI UČINKI IN POMEMBOST UPORABE KOZMETIKE

Kozmetika ima številne različne pozitivne učinke. Higiena in vzdrževanje kože sta pomembna iz več razlogov. Kot pravijo Susan Curtis, Fran Johnson in Pat Thomas: »Ko negujemo sebe od znotraj in od zunaj, lahko zasijemo.« (Curtis, Johnson, Thomas, 2016)

Prvi in eden najbolj vsakdanjih učinkov kozmetičnih izdelkov je, da nas umijejo. Uporabljamo šampone za telo, mila za obraz, za lase in za roke, zobno pasto za zobe. Kozmetika prav tako skrbi za našo kožo na najrazličnejše načine. Mastno kožo očisti, suho kožo navlaži, za to uporabljamo raznorazne vlažilne kreme. Kozmetika lahko umirja izpuščaje, hladi bolečine, pomaga pri mozoljih, podočnjakih ... Kozmetični izdelki iz kože odstranijo stare, mrtve celice in omogočajo, da te nadomestijo nove celice, tako nam pomladijo kožo. Kot pravi dr. Jelka Franzot-Zor: »Zdrava koža – zdrav človek.« (Franzot-Zor, 1982)

Koža je največji organ v našem telesu, zato moramo zanjo skrbeti.

Dejstvo je, da vsak izdelek, ki obljublja izboljšanje kože, na našo kožo ne vpliva tako, zato je ključno, da uporabljamo kozmetične izdelke, ki so ustrezni za našo kožo. Pomembno je tudi, da kozmetiko uporabljamo pravilno, saj kože nočemo obremenjevati. Če sledimo navodilom in uporabljamo kozmetične izdelke, ki ustrezajo

našemu tipu kože ter pazimo na sestavine in kvaliteto izdelkov, delamo koži veliko uslugo. Poleg tega, moramo paziti, da na kožo ne naneseemo preveč izdelkov. Nujno je, da skrbno izbiramo kozmetiko in na obraz naneseemo le kvalitetne kozmetične izdelke. Pametno je tudi, da se zaradi morebitnih težav na koži posvetujemo z dermatologom, ki nam svetuje kvalitetne ustrezne izdelke.

(<https://www.skincenterofsouthmiami.com/2018/06/the-importance-of-facials-and-skin-care/>, dostop 3. 11. 2020)

Higiena in vzdrževanje kože sta pomembna iz več razlogov. Kot pravijo Susan Curtis, Fran Johnson in Pat Thomas: »Ko negujemo sebe od znotraj in od zunaj, lahko zasijemo.« (Curtis, Johnson, Thomas, 2016)

Vredno omembe je tudi, da je veliko težje in dražje popravljati poškodovano kožo, kot pa preventivno uporabljati kozmetične izdelke in preprečiti okvare kože. Zato je tudi pomembno, da pravočasno začnemo uporabljati kozmetiko in preprečimo suho kožo ali celo raka na koži. Podobno kot je zdrava hrana dobra za tvoje telo, tako so tudi kvalitetni kozmetični izdelki z dobrimi sestavinami zdravi za našo kožo oziroma za naš obraz.

(<https://cosmeticseurope.eu/cosmetic-products/you-your-products/>, dostop 15. 11. 2020)

Koža je največji organ v našem telesu in nujno je, da jo ščitimo, da lahko koža ščiti nas. Pomembno je tudi, da mladi pravočasno začnemo uporabljati primerne kozmetične izdelke, saj se med puberteto najpogosteje začnejo pojavljati mozolji, akne in drugo. Skrb za kožo in obraz je torej pomembna, ker nam polepša in zdravi kožo. Naša koža se glede na letne čase in glede na vreme nenehno spreminja. Zato moramo biti z našo rutino fleksibilni in jo prilagajati, da ostaja učinkovita. Pomembno je tudi, da kozmetične izdelke, ki jih uporabljamo, prilagodimo tudi glede na starost.

(<https://www.skincenterofsouthmiami.com/2018/06/the-importance-of-facials-and-skin-care/>, dostop 3. 11. 2020)

2.7 KAKO IZBRATI PRAVO KOZMETIKO?

Veliko žensk in moških vseh starosti želi najti najustreznejšo kozmetiko za svojo kožo. Najpogosteje se na policah v drogerijah, bio trgovinah, lekarnah in spletnih straneh najdejo izdelki glede na tip kože. Osnovni tipi kože so: suha koža, mastna koža,

mešana koža in normalna koža. Zelo moramo paziti, ali po izbrani kozmetiki dobimo kakšne izpuščaje, rdečico, vnetje in druga pridružena stanja. Kozmetičnim izdelkom, ki dražijo kožo, in na dolgi rok na nas ne vplivajo dobro, se moramo izogniti, saj želimo koži pomagati, ne pa ji škodovati.

Upoštevati moramo tudi, da se naša koža glede na letne čase in glede na vreme nenehno spreminja. Če je naša koža v zimskem času drugačna, moramo prilagoditi kozmetične izdelke, da nam pomagajo izboljšati izgled kože. Dobro je, da našo kožo s kozmetičnimi izdelki že v mlajših letih pripravimo na starost, oziroma staranje upočasnimo. Tako bo naša koža dlje ostala mlajša in lepša. Veliko težje in dražje je popravljati poškodovano kožo, zato je zelo pomembno, da smo pri izbiranju kozmetičnih izdelkov previdni in izbiramo izdelke, ki na nas vplivajo dobro, in nam ne škodijo na dolgi rok.

(<https://www.zadovoljna.si/rubrika/lepota/koza/kako-izbrati-pravo-kozmetiko-zase.html>, dostop 21. 1. 2021)

Slika 2.5: Zdrava koža

Vir:

<https://www.bing.com/images/search?view=detailV2&ccid=sPU667AK&id=3A75894AC8724DC9DFB0D5A11B354FEAE7EC5CE4&thid=OIP.sPU667A>

2.8 PRIMERJAVA NARAVNE IN KLASIČNE KOZMETIKE

Klasična kozmetika, je kozmetika, ki vsebuje sintetične snovi, naravna kozmetika pa vsebuje večino naravnih snovi. Obe imata prednosti in slabosti, ki se jih moramo zavedati, preden sežemo po kozmetičnih izdelkih.

Pozitivne lastnosti naravne kozmetike:

Ker ne vsebuje sintetičnih sestavin, katerih negativni učinki pogosto niso dobro raziskani, je varnejša. Naravna kozmetika ima včasih boljše dolgotrajne rezultate uporabe, saj so sintetične sestavine, ki vstopijo v naše telo preko kozmetičnih izdelkov,

včasih škodljive. Pozitivno je tudi dejstvo, da naravni kozmetični izdelki povzročajo veliko manjše obremenjevanje okolja kot klasični kozmetični izdelki

Pozitivne lastnosti klasične kozmetike:

Klasična kozmetika vedno ponuja nove izbore izdelkov in sestavin, saj je pripravljena v laboratoriju. Takšni kozmetični izdelki ponujajo tudi bolj stabilne formule in imajo daljši rok trajanja kot naravni izdelki. Pomembno je tudi, da so sestavine klasičnih kozmetičnih izdelkov narejene posebej za izboljšanje kože in telesa v laboratoriju, torej je tudi večja možnost, da nam bo izdelek dejansko koristil. Klasični kozmetični izdelki morajo vedno opraviti mnoge teste in preverjanja, preden se lahko pojavijo na tržišču.

Nezaželene lastnosti naravne kozmetike:

Pogosto naravne snovi niso dobre za kožo ali ji celo škodijo, primer so eterična olja, ki lahko resno iritirajo kožo in so zelo pogosta sestavina v naravni kozmetiki. Učinki nekaterih rastlin na koži in telesu še niso globoko raziskani, kar ustvarja dvome, prav tako je lahko takšna kozmetika zelo draga. Naravna kozmetika ima krajši rok trajanja.

Nezaželene lastnost klasične kozmetike:

Vsebuje sintetične sestavine, nekatere lahko puščajo tudi dolgotrajne posledice. Pogosta je uporaba barvil, parfumov in ostalih sintetičnih sestavin, ki so lahko potencialno sporne, vsebujejo lahko celo plastiko. Klasična kozmetika je škodljiva za okolje, lahko je tudi zelo draga.

(<https://www.gaianaturelle.com/blog/naravna-vs-konvencionalna-kozmetika.html>, dostop 3. 1. 2021)

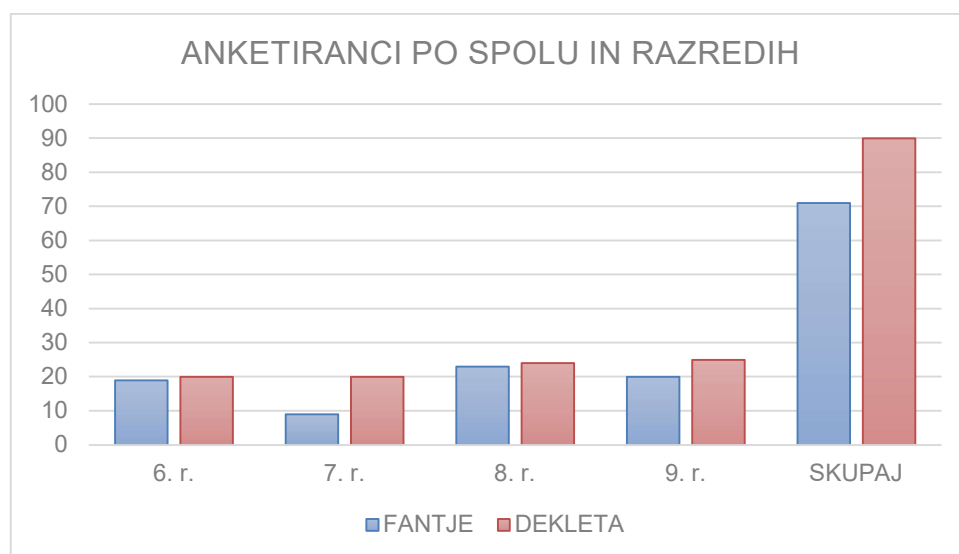
3 OSREDNJI DEL

3.1 REZULTATI SPLETNEGA VPRAŠALNIKA ZA UČENCE

V raziskavo sva vključili učence predmetne stopnje OŠ Lava. Z zbiranjem podatkov sva začeli v mesecu januarju, pridobili sva 161 vprašalnikov. Vse ankete so bile pravilno izpolnjene, zato ni bilo potrebno izključiti nobenega vprašalnika. V analizi sva upoštevali 161 učencev, od tega 71 fantov in 90 deklet. Spletne vprašalnice sva analizirali po razredih.

Preglednica 3.1: Anketiranci po spolu in razredih

	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.	SKUPAJ
FANTJE	19	9	23	20	71
DEKLETA	20	20	24	25	90

Slika 3.1: Anketiranci po spolu in razredih

Anketirali sva 19 fantov in 20 deklet iz 6. razreda, skupaj 39 učencev. V 7. razredu sva anketirali 9 fantov in 20 deklet, skupaj 29 učencev. V osmih razredih je vprašalnice rešilo 23 fantov in 24 deklet, kar je skupaj 47 učencev. V 9. razredih pa sva anketirali 20 fantov in 25 deklet, skupaj 45 učencev. V zgornji tabeli sva anketirance razdelili po spolu in razredih.

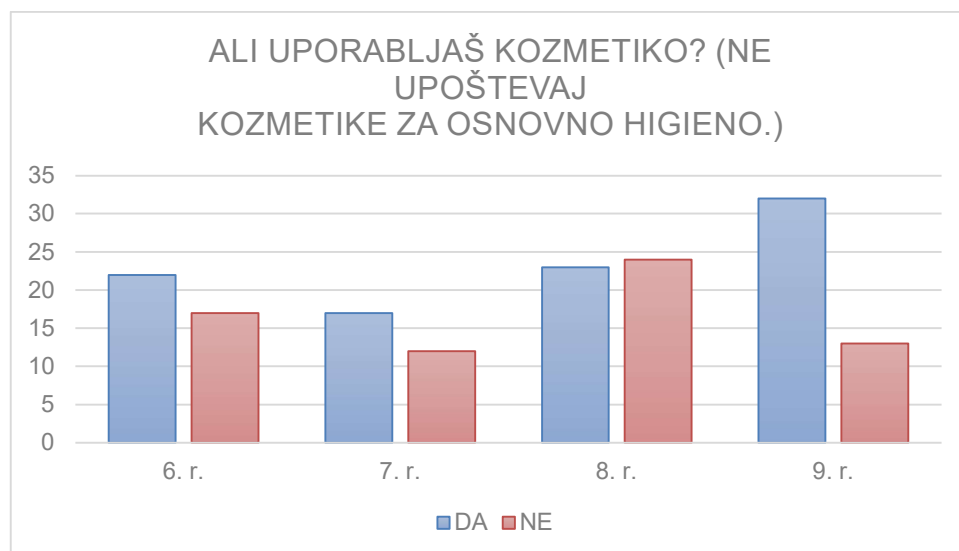
1. Ali uporabljaš kozmetiko? (Ne upoštevaj izdelkov za osnovno higieno: šampona, zobne paste, deodoranta ...)

DA

NE

Preglednica 3.2: Uporaba kozmetike

	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.
DA	22	17	23	32
NE	17	12	24	13

Slika 3.2: Uporaba kozmetike

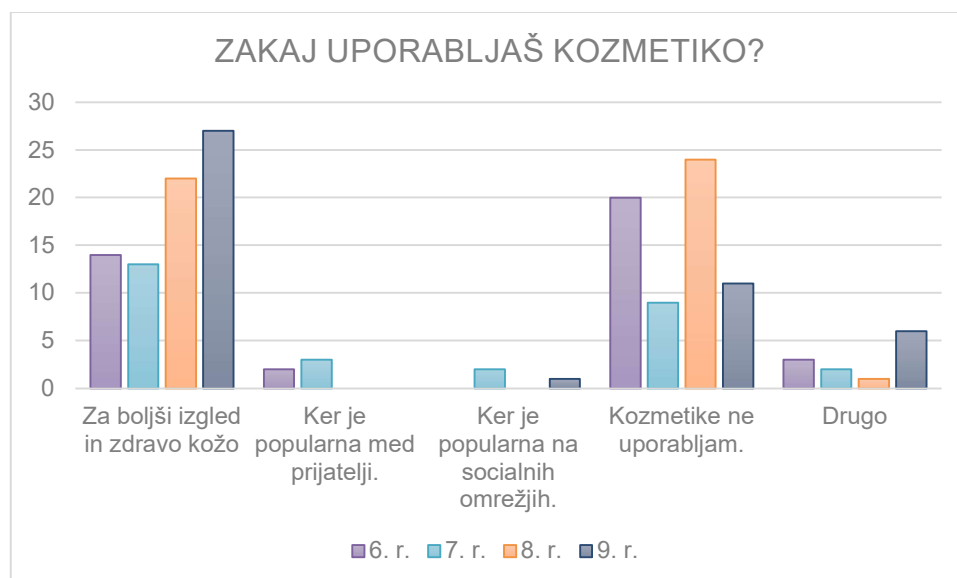
Rezultati prvega vprašanja so pokazali, da večina učencev uporablja kozmetiko. V šestem razredu kozmetiko uporablja 56 % učencev, 44 % pa je ne uporablja. V sedmem razredu je vprašalnik pokazal, da 59 % učencev uporablja kozmetiko, 41 pa je ne. V osmem razredu kozmetiko uporablja 49 % učencev, 51 % pa je ne. V devetem razredu 71 % učencev uporablja kozmetiko, 29 % pa je ne. Vse skupaj torej 58 % učencev uporablja kozmetiko, 42 % pa ne. V vseh razredih, razen v osmem, večina učencev uporablja kozmetiko, torej na naši šoli večina učencev uporablja kozmetične izdelke.

2. Zakaj uporabljaš kozmetiko?

- a) Za boljši izgled in zdravo kožo
- b) Ker je popularna med prijatelji.
- c) Ker je popularna na socialnih omrežjih.
- č) Kozmetike ne uporabljam.
- d) Drugo

Preglednica 3.3: Namen uporabe kozmetike

	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.
Za boljši izgled in zdravo kožo	14	13	22	27
Ker je popularna med prijatelji.	2	3	0	0
Ker je popularna na socialnih omrežjih.	0	2	0	1
Kozmetike ne uporabljam.	20	9	24	11
Drugo	3	2	1	6

Slika 3.3: Namen uporabe kozmetike

Analiza drugega vprašanja je pokazala, da 46 % učencev uporablja kozmetične izdelke za boljši izgled in za zdravo kožo. 4 % učencev uporablja kozmetiko, ker je

popularna med prijatelji, 2 %, ker je popularna na socialnih omrežjih, 41 % pa kozmetike ne uporablja. Drugo je izbralo 7 % učencev, zapisali pa so: za zabavo, ker mi je dolgčas, ker mi je všeč ... Ugotovili sva, da največ učencev uporablja kozmetične izdelke za boljši izgled in za zdravo kožo, najmanj učencev pa zaradi socialnih omrežji.

3. Ali se ti zdi uporaba kozmetike pomembna?

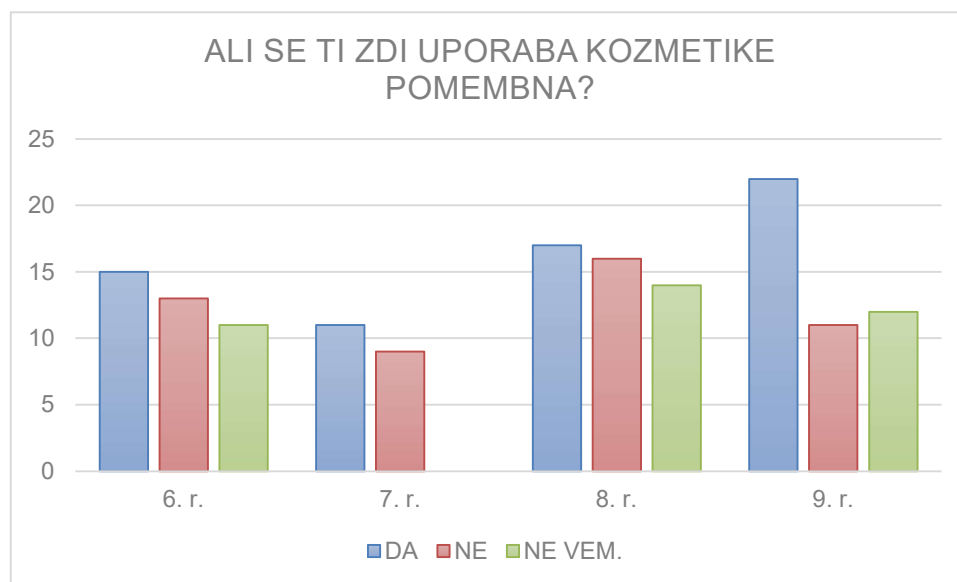
DA

NE

NE VEM.

Preglednica 3.4: Pomembnost uporabe kozmetike

	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.
DA	15	11	17	22
NE	13	9	16	11
NE VEM.	11	9	14	12

Slika 3.4: Pomembnost uporabe kozmetike

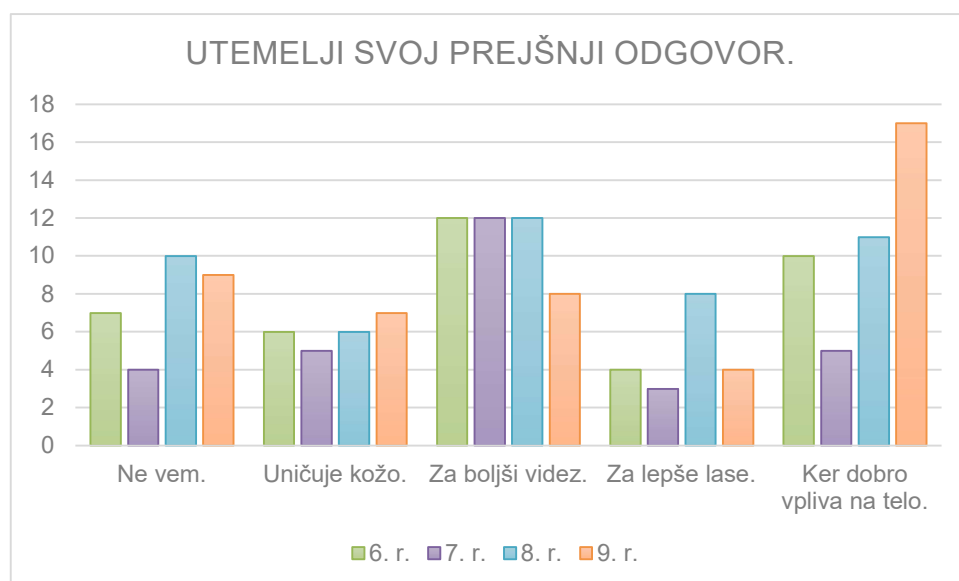
Odgovori tretjega vprašanja so pokazali sledeče: v šestem razredu se zdi 38 % učencev uporaba kozmetike pomembna, 28 % se ne zdi pomembna, 34 % učencev

pa je odgovorilo, da ne vedo. V sedmem razredu 38 % učencev meni, da je uporaba kozmetike pomembna, 31 % se zdi, da uporaba kozmetike ni pomembna, 31 pa jih ne ve. V osmem razredu 38 % učencev meni, da je uporaba kozmetike pomembna, z njimi se ne strinja 34 % učencev, ne vedo pa 3 % vprašanih. V devetem razredu se zdi uporaba kozmetike pomembna 49 % učencev, 24 % učencev meni, da ni pomembna, 27 % učencev ne ve. Torej vse skupaj 40 % učencev iz naše šole meni, da je uporaba kozmetike pomembna, 30 % jih meni, da ni, 30 % pa ne ve. Ugotovili sva, da se večina učencev naše šole zaveda pomembnosti uporabe kozmetike.

4. Utemelji svoj prejšnji odgovor.

Preglednica 3.5: Utemeljitev odgovora

	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.
Ne vem.	7	4	10	9
Uničuje kožo.	6	5	6	7
Za boljši videz.	12	12	12	8
Za lepše lase.	4	3	8	4
Ker dobro vpliva na telo.	10	5	11	17

Slika 3.5: Utemeljitev odgovora

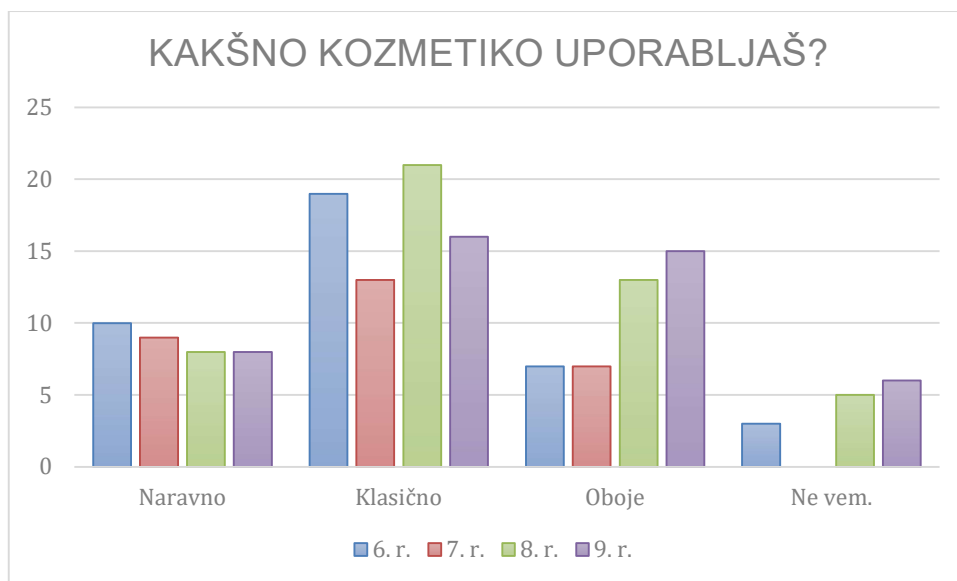
Analiza naslednje trditve je pokazala, da se zdi 26 % anketiranih učencev uporaba kozmetike pomembna za boljši videz, 16 % se zdi pomembna za lase, 26 % pa zato, ker dobro vpliva na telo. 14 % učencev meni, da je kozmetika nepomembna, oziroma da uničuje kožo, 14 % učencev pa ne ve. Ugotovili sva, da se zdi uporaba kozmetike večini učencev pomembna za boljši videz in ker dobro vpliva na telo, nekaterim učencem se zdi pomembna za nego las, najmanj učencev pa meni, da ni pomembna in da uničuje kožo.

5. Kakšno kozmetiko uporabljaš?

- a) Naravno
- b) Klasično
- c) Oboje
- č) Ne vem.

Preglednica 3.6: Uporaba kozmetike glede na vrsto

	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.
Naravno	10	9	8	8
Klasično	19	13	21	16
Oboje	7	7	13	15
Ne vem.	3	0	5	6

Slika 3.6: Uporaba kozmetike glede na vrsto

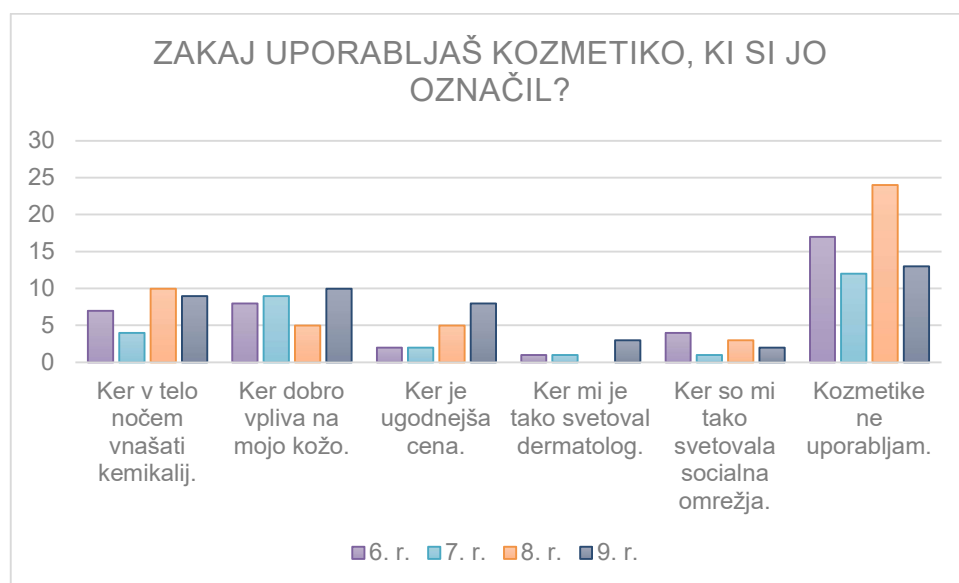
Pri petem vprašanju sva ugotovili, da v šestem razredu 26 % učencev uporablja naravno kozmetiko, 49 % klasično kozmetiko, 17 % učencev uporablja obe vrsti kozmetike, 8 % učencev ni prepričanih, katero kozmetiko uporabljajo. Analiza v sedmem razredu je pokazal, da 31 % učencev uporablja naravno kozmetiko, 44 % pa klasično kozmetiko, obe vrsti kozmetike pa uporablja 25 % učencev. Za osmi razred sva ugotovili, da naravno kozmetiko uporablja 17 % učencev, 25 % učencev pa uporablja klasično kozmetiko 27 % učencev uporablja naravno in klasično kozmetiko, 10 % pa ni prepričanih, kakšno kozmetiko uporabljajo. V devetem razredu 18 % učencev uporablja naravno kozmetiko, 36 % pa klasično kozmetiko. Za obe vrsti se je odločilo 33 % učencev, 13 % pa jih je označilo, da ne vedo. Ugotovili sva torej, da 22 % učencev na naši šoli uporablja naravno kozmetiko, 44 % jih uporablja klasično kozmetiko, obe vrsti kozmetike uporablja 26 %, 8 % učencev pa ni prepričanih, katero vrsto kozmetike uporabljajo. Končni rezultati so pokazali, da največ učencev uporablja klasično kozmetiko, najmanj učencev pa se ne zaveda, kakšno kozmetiko uporabljajo. S petim vprašanjem sva lahko najino 1. hipotezo, da večina anketiranih pogosteje uporablja klasično kozmetiko kot naravno, potrdili.

6. Zakaj uporabljáš kozmetiko, ki si jo označil?

- a) Ker v telo nočem vnašati kemikalij.
- b) Ker dobro vpliva na mojo kožo.
- c) Ker je ugodnejša cena.
- č) Ker mi je tako svetoval dermatolog.
- d) Ker so mi svetovali na socialnih omrežjih.
- e) Kozmetike ne uporabljam.

Preglednica 3.7: Vzrok uporabe izbrane kozmetike

	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.
Ker v telo nočem vnašati kemikalij.	7	4	10	9
Ker dobro vpliva na mojo kožo.	8	9	5	10
Ker je ugodnejša cena.	2	2	5	8
Ker mi je tako svetoval dermatolog.	1	1	0	3
Ker so mi tako svetovala socialna omrežja.	4	1	3	2
Kozmetike me uporabljam.	17	12	24	13

Slika 3.7: Vzrok uporabe izbrane kozmetike

Ugotovili sva, da 18 % učencev v šestih razredih uporablja kozmetiko, ki so jo označili, ker v telo nočejo vnašati kemikalij, 21 % učencev, ker dobro vpliva na njihovo kožo, 6 % učencev pa uporablja izbrano kozmetiko, ker je cena ugodnejša. 2 % jih uporablja, ker jim je tako svetoval dermatolog, 12 % učencev, ker so jim tako svetovala socialna omrežja. 41 % učencev pa kozmetike ne uporablja. V sedmem razredu 15 % učencev uporablja kozmetiko, ki so jo označili zato, ker v telo nočejo vnašati kemikalij, 32 %, ker dobro vpliva na njihovo kožo in 8 %, ker je cena ugodnejša. 2 % učencev v sedmem razredu uporablja kozmetiko, ki so jo označili, ker jim je tako svetoval dermatolog in prav tako 2 %, ker so jim tako svetovala socialna omrežja. 41 % učencev pa kozmetike sploh ne uporablja. V osmem razredu 21 % učencev uporablja kozmetiko, ki so jo označili, ker v telo nočejo vnašati kemikalij, 11 %, ker dobro vpliva na njihovo kožo in 11 %, ker je cenovno ugodnejša. Nihče ni označil, da jim je tako svetoval dermatolog, 6 % učencev pa so svetovala socialna omrežja. 51 % učencev ne uporablja kozmetike. Za deveti razred sva ugotovili, da 20 % učencev uporablja kozmetiko, ki so jo označili, ker v telo nočejo vnašati kemikalij, 22 %, ker dobro vpliva na njihovo kožo in 19 %, ker je cena ugodnejša. 7 % se je odločilo za kozmetiko, ki so jo označili zato, ker jim je tako svetoval dermatolog, 4 %, ker so jim tako svetovala socialna omrežja. 28 % učencev iz devetega razreda kozmetike ne uporablja. Vse skupaj torej 20 % učencev naše osnovne šole uporablja kozmetiko, ki so jo označili, ker v telo nočejo vnašati kemikalij, 21 % pa, ker dobro vpliva na njihovo kožo. 9 % učencev se odloča za kozmetiko, ki so jo označili, ker je cenovno ugodnejša, 4 % učencev, ker jim je tako svetoval dermatolog, 8 %, ker so tako svetovala socialna omrežja. 41 % anketiranih učencev pa kozmetike ne uporablja. Rezultati so pokazali, da učenci kozmetiko uporabljajo različno, kar nekaj pa jih kozmetike sploh ne uporablja.

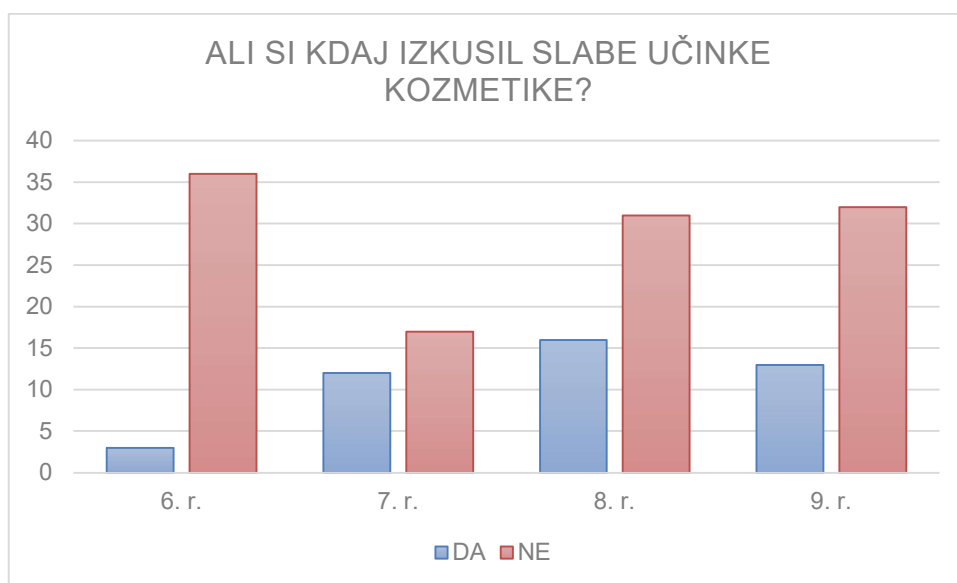
7. Si kdaj izkusil slabe učinke kozmetike?

DA

NE

Preglednica 3.8: Izkušnja slabih učinkov kozmetike

	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.
DA	3	12	16	13
NE	36	17	31	32

Slika 3.8: Izkušnja slabih učinkov kozmetike

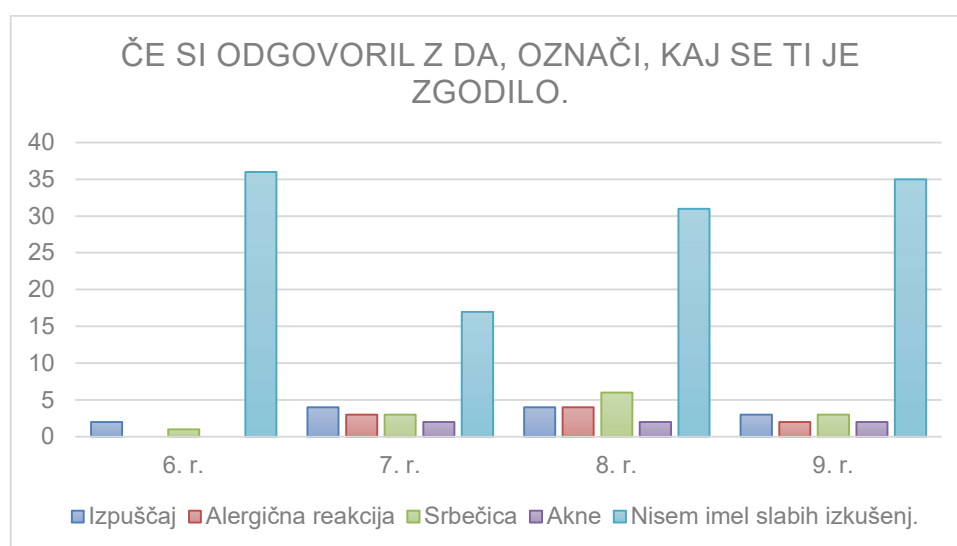
Analiza tega vprašanja je pokazala da 74 % učencev še ni izkusilo slabih učinkov kozmetike, 26 % učencev pa je že izkusilo negativne učinke kozmetičnih izdelkov. Ugotovili sva torej, da večina učencev ni izkusila slabih učinkov kozmetike.

8. Če si odgovoril z da, označi, kaj se ti je zgodilo.

- a) Izpuščaj
- b) Alergična reakcija
- c) Srbečica
- č) Akne
- d) Nisem imel slabih izkušenj.

Preglednica 3.9: Slabi učinki kozmetike

	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.
Izpuščaj	2	4	4	3
Alergična reakcija	0	3	4	2
Srbečica	1	3	6	3
Akne	0	2	2	2
Nisem imel slabih izkušenj.	36	17	31	35

Slika 3.9: Slabi učinki kozmetike

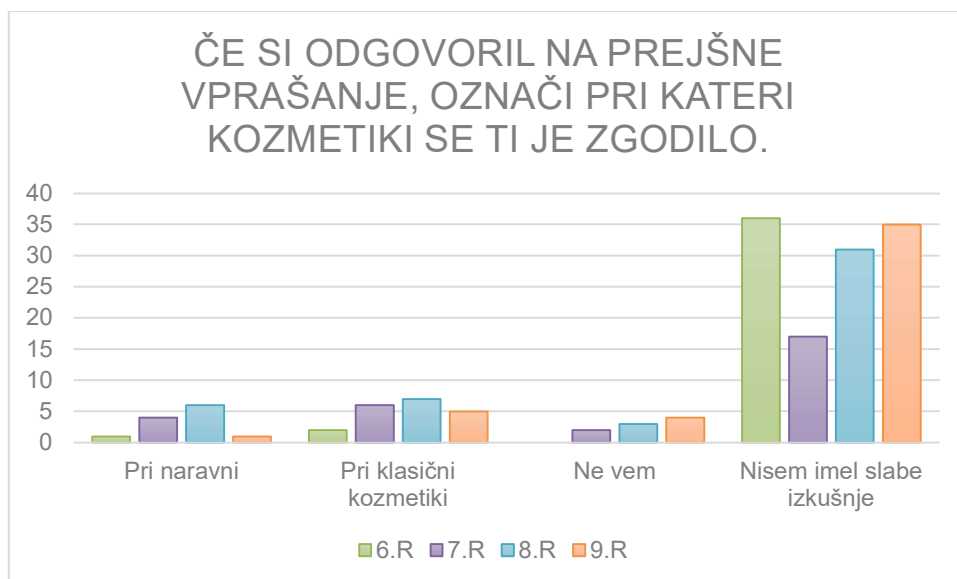
Ugotovili sva, da se je pri učencih (8 %) že pojavil izpuščaj zaradi kozmetičnega izdelka, v 6 % se je začela alergična reakcija, v 8 % pa se je pojavila srbečica. 4 % so zaradi kozmetike nastale akne, 74 % pa ni imelo slabih izkušenj. Največ učencev ni izkusilo slabih učinkov kozmetike, tisti ki pa so jo, pa so se jim najpogosteje pojavili izpuščaji ali srbečica.

9. Če si odgovoril na prejšnje vprašanje, označi, pri kateri kozmetiki se ti je zgodilo.

- a) Pri naravni
- b) Klasično obdelani kozmetiko
- c) Ne vem.
- č) Nisem imel slabe izkušnje.

Preglednica 3.10: Kozmetika s slabo izkušnjo

	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.
Pri naravni	1	4	6	1
Pri klasični kozmetiki	2	6	7	5
Ne vem.	0	2	3	4
Nisem imel slabe izkušnje.	36	17	31	35

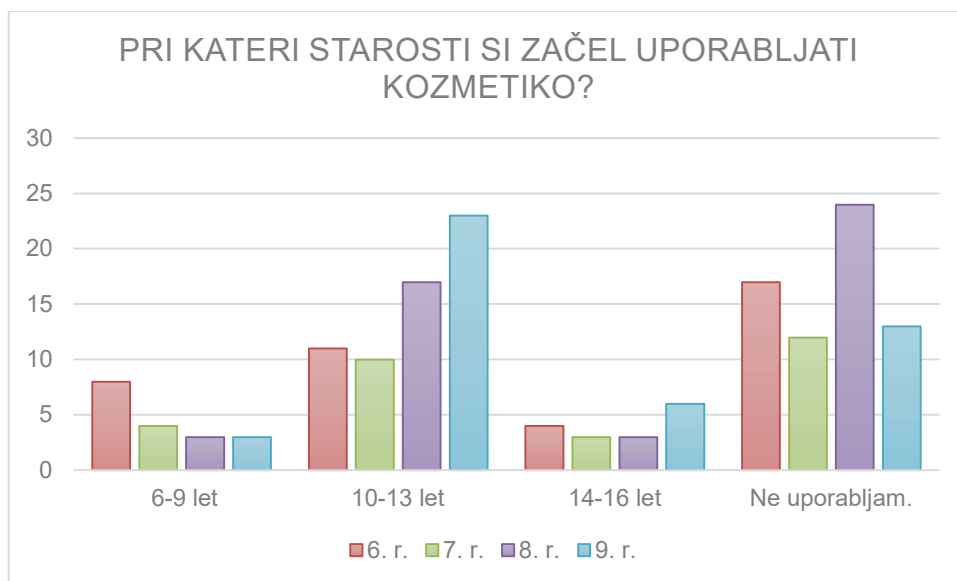
Slika 3.10: Kozmetika s slabo izkušnjo

Ugotovili sva, da se je 7 % učencev slaba izkušnja s kozmetiko zgodila pri naravnem kozmetičnem izdelku, 13 % pri klasični, 6 % učencev ni bilo prepričanih, 74 % pa se ni zgodila slaba izkušnja. Ugotovitve so pokazale, da se je tistim, ki so imeli slabe izkušnje pri uporabi kozmetike, najpogosteje pojavila reakcija pri uporabi klasične kozmetike.

10. Pri kateri starosti si začel uporabljati kozmetiko? (ne upoštevaj osnovne kozmetike: gel za tuširanje, zobne paste, mila, deodoranta)

Preglednica 3.11: Začetna starost uporabe kozmetike

	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.
6–9 let	8	4	3	3
10–13 let	11	10	17	23
14–16 let	4	3	3	6
Ne uporabljam.	17	12	24	13

Slika 3.11: Začetna starost uporabe kozmetike

Ugotovili sva, da je 11 % anketiranih učencev začelo uporabljati kozmetiko pri starostni skupini 6–9 let, 38 % pri starosti 10–13, 10 % pri 14–16 let, 41 učencev pa ne uporablja kozmetike. Analiza je torej pokazala, da je večina učencev začela uporabljati kozmetiko pri starosti 10–13 let, seveda od tistih, ki jo uporabljajo.

11. Ali bi v svoji kozmetični rutini dodal naravne kozmetične izdelke, če bi bila cena nižja?

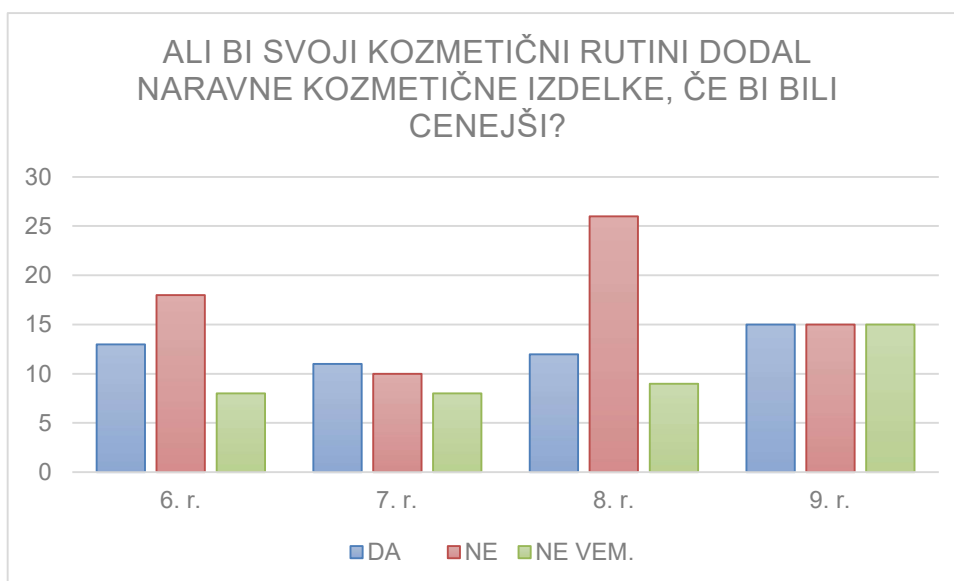
DA

NE

NE VEM.

Preglednica 3.12: Dodajanje naravnih kozmetičnih izdelkov

	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.
DA	13	11	12	15
NE	18	10	26	15
NE VEM.	8	8	9	15

Slika 3.12: Dodajanje naravnih kozmetičnih izdelkov

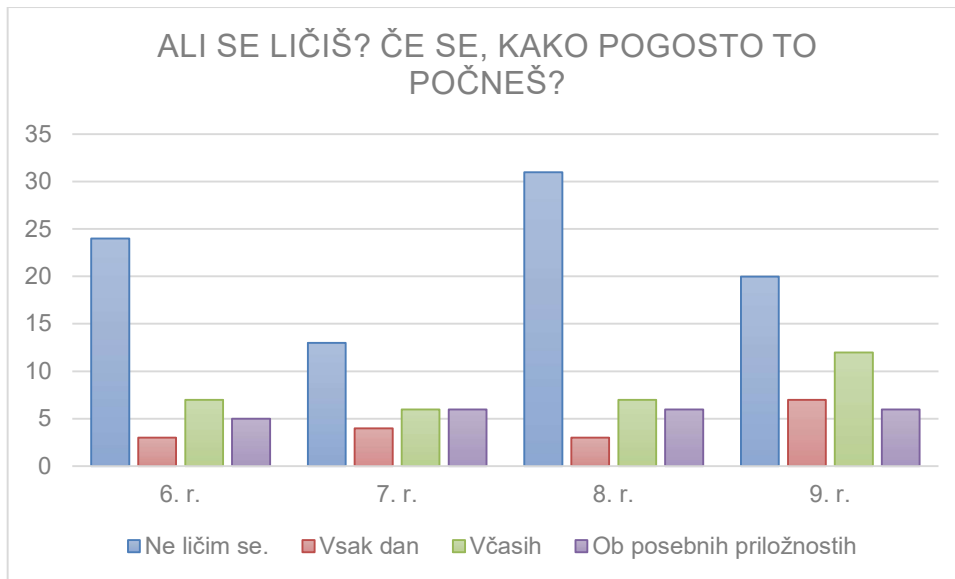
Ugotovili sva, da bi 32 % učencev svoji kozmetični rutini dodali naravne kozmetične izdelke, če bi bili cenejši, 43 % učencev pa ne. 25 % anketirancev ne vedo. Razbrali sva torej, da večina učencev ne bi kupila naravnih kozmetičnih izdelkov, tudi če bi bila cena nižja.

12. Ali se ličiš? Če se, kako pogosto to počneš?

- a) Ne ličim se.
- b) Vsak dan
- c) Včasih
- č) Ob posebnih priložnostih

Preglednica 3.13: Pogostost ličenja

	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.
Ne ličim se.	24	13	31	20
Vsak dan	3	4	3	7
Včasih	7	6	7	12
Ob posebnih priložnostih	5	6	6	6

Slika 3.13: Pogostost ličenja

Ugotovili sva, da se 61 % učencev v šestem razredu ne liči, 8 odstotkov to počne vsak dan, 18 % se liči včasih, 13 % pa le ob posebnih priložnostih. Analiza v sedmem razredu je pokazala, da se 45 % ne liči, 13 % se liči vsak dan, 21 % učencev to počne včasih, 21 % anketirancev pa se liči ob posebnih priložnostih. Odgovori v osmem razredu so pokazali, da se 66 % učencev ne liči, 6 % to počne vsak dan, 15 % se liči včasih, 13 % pa ob posebnih priložnostih. V devetem razredu se 44 % učencev ne liči, 16 % učencev se liči vsak dan, 27 % to počne včasih, 13 % pa to počne ob posebnih priložnostih. Analiza tega vprašanja je pokazala, da je odstotek učencev, ki se ne ličijo, največji v šestem razredu, odstotek tistih, ki se ličijo vsak dan, pa v devetem.

3.2 INTERVJU

Ker sva bili zelo radovedni, sva se dogovorili za intervju z gospo *Tanjo Leskovšek*, pomočnico ravnateljice in profesorico na Srednji zdravstveni in kozmetični šoli Celje. Pridobili sva tudi mnenje zdravnice, specialistke dermatologije ge. *Janje Šmid* in kozmetičarke ge. *Marte Zagožen*, lastnice kozmetičnega salona. Tako sva pridobili odgovore na vsa najina vprašanja in potrdili najine domneve. Na koncu vseh intervjujev sva se odločili za ugotovitve in vsa vprašanja strnili skupaj.

1. Ali menite, da je pomembno, da mladi uporabljamo kozmetiko in zakaj?
2. Pri katerih letih bi priporočili mladim, da bi začeli uporabljati kozmetiko za nego obraza?
3. Katero kozmetiko jim priporočate (naravno ali kemijsko obdelano)?
4. Katerih korakov pri rutini nege kože ne smemo izpusti?
5. Na kaj morajo biti mladi pozorni pri izbiranju kozmetičnih izdelkov?
6. Kaj storiti v primeru, če se nam na koži po določenem izdelku pojavi reakcija?
7. Kakšna je razlika med eko in naravno kozmetiko?

UGOTOVITVE:

Ugotovili sva, da moramo za kožo skrbeti v vsakem starostnem obdobju. V najstniških letih pa se na koži pogosto pojavijo težave (mozolji, akne ...), zato je pomembno, da jo negujemo. O težavah in izbiranju kozmetičnih izdelkov se je pametno posvetovati s strokovnjakom.

Jasno nama je tudi, da so sintetične sestavine v kozmetičnih izdelkih lahko škodljive, zato je koristno seči po naravnih izdelkih. Medicinska kozmetika pa je zelo zanesljiva, saj je narejena iz testiranih sestavin in je pripravljena posebej za uporabo na koži.

Vsakodnevna rutina kozmetičnih izdelkov mora vsebovati čiščenje, pomembno je tudi vlaženje kože, seveda pa mora biti prilagojena našemu tipu kože. Na izgled naše kože vpliva tudi slog življenja.

Pri izbiranju in kupovanju kozmetike moramo upoštevati naš tip kože in se prepričati, da uporabljamo kozmetiko, ki ne maši por. Izdelki morajo biti preverjeni in kar se da kakovostni.

Ni nenavadno, da se nam zaradi kakšnega kozmetičnega izdelka pojavi reakcija. Najbolje je, da si obraz nežno speremo in morda celo obiščemo zdravnika, ki nam predpiše kremo za umirjanje reakcije. Ta izdelek izločimo iz naše rutine.

Pod oznako naravno in ekološko se na tržišču pojavi marsikaj, a za ekološko velja, da morajo biti sestavine pridelane brez uporabe pesticidov in drugih umetnih gnojil, medtem ko za naravno ni posebnih pravil pri pridelavi sestavin, vendar mora vsebovati večino naravnih sestavin.

3.3 OPIS POSKUSA: IZDELOVANJE NARAVNEGA KOZMETIČNEGA IZDELKA IN OPAZOVANJE ROKA TRAJANJA KREME

V najini raziskovalni nalogi ima veliko vlogo naravna kozmetika. Ko sva jo spoznavali, sva ugotovili, da ne veva, kako obstojna je naravna kozmetika brez kakršnihkoli dodanih kemičnih snovi. Ker sva se želeli sami prepričati, sva se odločili, da izvedeva poskus. Z njim sva dokazali, da lahko sami ustvariva naravni kozmetični izdelek in kakšna je njegova obstojnost. Dokazali pa sva tudi, da vsa naravna kozmetika, ki se pojavlja na tržišču, vsebuje vsaj nekaj kemičnih sestavin, saj bi se sicer hitro pokvarila.

Sestavine, ki sva jih potrebovali za poskus:

Eucerol (mazilna podlaga s holesterolom, ki vsebuje 9,5 % lanolina, 5 % holesterola in 85,5 % belega vazelina), orehovo olje, jagode in čebelji vosek.

Pripomočki, ki sva jih potrebovali za poskus:

Prav tako sva potrebovali nekaj pripomočkov, in sicer posodo primerno za segrevanje in dve majhni posodi, žličko, palični mešalnik, segreto površino, cedilo, haljo in rokavice.

Slika 3.14: Pripomočki za izvedbo poskusa

Vir: osebni arhiv

Najprej sva 25 gramov eucerola greli na nizki temperaturi, da je prišel v tekoče stanje, nato sva ga segrevali še tri minute. V eucerol sva dodali 8 gramov orehovega olja in 7

gramov čebeljega voska. Ko se je vse povezalo, sva zmes pustili za približno pet minut, da se je ohladila. Med ohlajanjem zmesi sva v mešalniku zmešali 11 gramov jagod, jih precedili in pripravili jagodni pire. Nato sva ga dodali v mešanico in dobro premešali. Tako sva dobili teksturo kreme, ki nama je bila všeč. Vse skupaj sva pustili v posodici, da se je krema do konca ohladila.

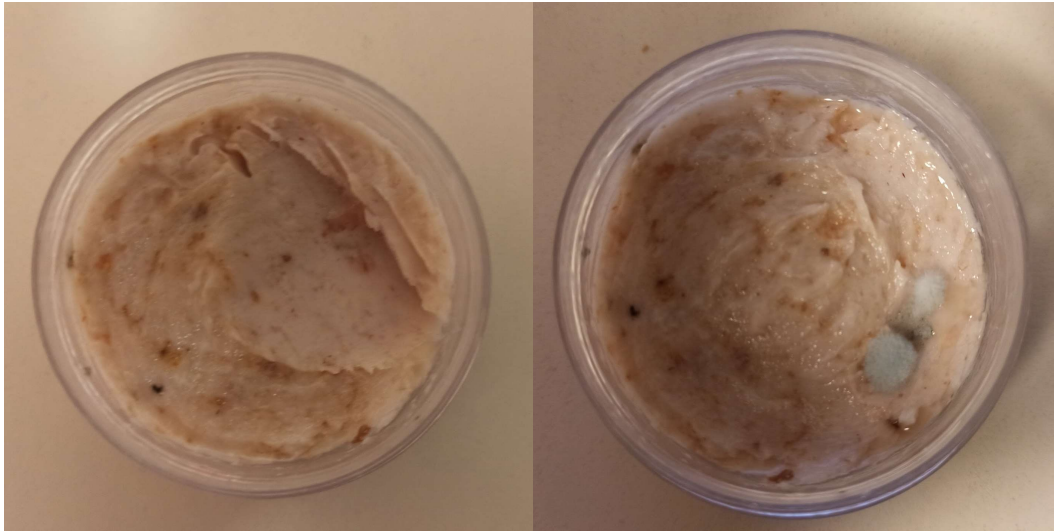

Slika 3.15: Dodajanje jagodnega pireja v ohlajeno zmes eucerola, čebeljega voska in orehovega olja

Z ohlajeno kremo sva izvedli drugi del poskusa. Eno jagodno kremo sva postavili v hladilnik, eno pa sva pustili na sobni temperaturi tri mesece. Tista, ki je bila na sobni temperaturi, se je že po treh tednih spremenila. Začela je dobivati neprijeten skisan vonj in na površini se je začela počasi nabirati snov, za katero sva predvidevali, da je plesen. Jagodna krema v hladilniku pa je bila po treh tednih še vedno v istem stanju kot na začetku. V sedmem tednu je bila krema na sobni temperaturi popolnoma prekrita s snovjo, za katero sva menili, da je plesen, jagodna krema v hladilniku pa je začela dobivati skisan vonj. V zadnjem tednu (dvanajsti teden) je krema na sobni temperaturi imela na dnu in na vrhu morebitno plesen in zelo močan skisan vonj. Krema v hladilniku pa vedno več morebitne plesni in skisan vonj.

Slika 3.16: Naravna jagodna krema (ki je bila v hladilniku) – na začetku in po treh tednih

Slika 3.17: Naravna jagodna krema (ki je bila v hladilniku) – po sedmih in dvanajstih tednih

Slika 3.18: Jagodna krema (ki je bila na sobni temperaturi) – na začetku in po treh tednih

VIR: osebni arhiv

Slika 3.19: Jagodna krema (ki je bila na sobni temperaturi) – po sedmih in dvanajstih tednih

VIR: osebni arhiv

Po izvedenem poskusu sva prišli do naslednjih ugotovitev, da lahko sami narediva kremo iz naravnih sestavin. Rok trajanja naravne kreme pa bo brez dodanih kemijskih snovi zelo kratek, saj kozmetika potrebuje snovi, ki poskrbijo, da se krema ne pokvari. Ugotovili sva, da je naravna krema bolj obstojna, če jo hranimo v hladilniku, vendar se je še zmeraj pokvarila v roku nekaj mesecev. Dokazali sva tudi, da vsa kozmetika, ki se pojavlja na tržišču, vsebuje kemijske snovi, saj se je najina krema – popolnoma naravna kozmetika – hitro pokvarila, kozmetični izdelki iz trgovin, pa se ne.

3.4 OPIS IZDELKA: KOMPLET ZA NEGO USTNIC

Ker naju je zanimalo, če lahko z najinim osnovnošolskim znanjem sami pripraviva kozmetični izdelek, sva se odločili, da bova poskusili. Zanimivo nama je bilo, ker sva lahko vedeli, kaj natanko si nanašava na kožo, saj sva kozmetiko naredili sami. Pripravili sva komplet za nego ustnic. Sestavljala ga je paletka večbarvnih šmink, vazelin in glos za ustnice v enem ter piling za ustnice.

Sestavine

Za izdelavo pilinga za ustnice sva uporabili sladkor, avokadovo olje in med.

Pri izdelavi vazelina in glosa za ustnice v enem pa sva potrebovali karitejevo in kakavovo maslo, eucerol (mazilna podlaga s holesterolom, ki vsebuje 9,5 % lanolina, 5 % holesterola in 85,5 % belega vazelina), olivno, orehovo in avokadovo olje. Za nežen pigment sva uporabili naravno roza kredo in jedilne bleščice.

Za izdelavo šmink sva uporabili eucerol, čebelji vosek, kakavovo in karitejevo maslo ter orehovo olje. Za pigment sva uporabili jedilno barvo v prahu, jedilne bleščice in različne odtenke krede, ki sva jih tudi mešali med seboj.

Pripomočki

Za izdelavo omenjenih kozmetičnih izdelkov sva potrebovali tudi številne pripomočke. Uporabili sva posodo za segrevanje, majhne posode za mešanje, plastične posodice za shranjevanje lip pilinga, paletko za shranjevanje šmink in tubico za vazelin in glos. Za mešanje sva uporabili žličke in palčke, uporabili sva tudi štedilnik in mikrovalovno pečico. Za zaščito in higieno pa rokavice.

Načrt in priprava

Izdelek sva začeli načrtovati že na začetku najinega raziskovanja. Želeli sva pripraviti komplet, saj se nama je zdelo to najbolj smiselno in uporabno. Izbrali sva piling za ustnice, vazelin in glos v enem ter paletko šmink.

Začeli sva s pilingom za ustnice. V posodico sva dali 10 gramov sladkorja in previdno dodali 5 gramov medu ter 4 grame avokadovega olja. Vse sva premešali, da so se sestavine dobro povezale in preložili v plastično posodico ter tesno pokrili s pokrovčkom. Položili sva ga na stran in nadaljevali z izdelavo ličila za ustnice.

Slika: 3.20: Dodajanje medu v sladkor in pilinga v posodico

VIR: osebni arhiv

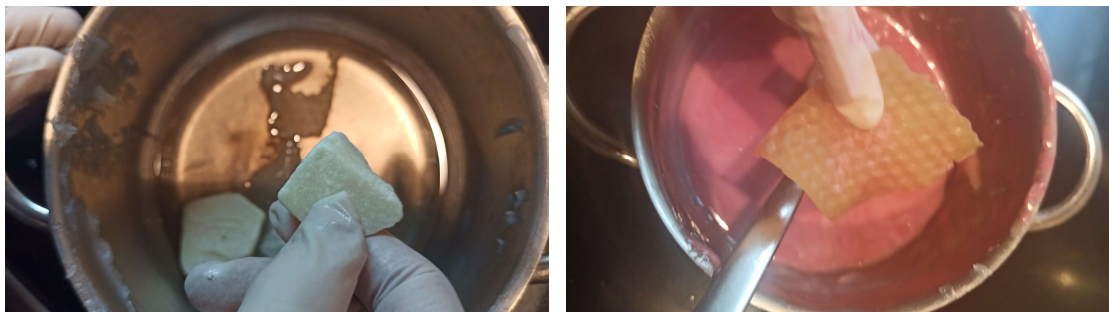
Nadaljevali sva z izdelavo vazelina in glosa v enem. V posodo, primerno za segrevanje, sva dali 16 gramov eucerola in ga na nizki temperaturi stopili. Dodali sva 6 gramov čebeljega voska in počakali, da se je tudi ta stopil. Vmešali sva 5 gramov kakavovega in 5 gramov karitejevega masla ter 4 grame orehovega olja. Vse skupaj sva odstavili z ognja in ohladili. Nato sva dodali 4 grame različnih jedilnih barv, ki sva jih mešali in iskali najlepše kombinacije ter 5 gramov naravne krede, s katero sva se igrali, da sva našli najlepše odtenke. V nekatere odtenke sva dodali tudi 2 grama jedilnih bleščic.

Slika 3.21: Mešanica za šminke brez barv in priprava krede za pigment šminke

VIR: osebni arhiv

Nazadnje sva naredili še vazelin in glos za ustnice v enem. V posodo, primerno za segrevanje, sva dali 12 gramov eucerola in ga na nizki temperaturi stopili. Dodali sva 3 grame olivnega, 4 grame orehovega in 3 grame avokadovega olja ter dobro premešali. Vmešali sva še 4 grame karitejevega in 3 grame kakavovega masla ter mešali toliko časa, da se je vse povežalo. Mešanico sva ohladili in vanjo dodali 4 grame jedilne barve, 2 grama jedilnih bleščic ter naravno rožnato kredo, da sva dosegli nežen pigment. Z injekcijo sva zmes vbrizgali v tubice.

Slika 3.22: Dodajanje kakavovega masla k mešanici za vazelin in glos ter dodajanje čebeljega voska k pobarvani mešanici

Slika 3.23: Dodajanje vazelina in glosa za usta v tubico z injekcijo.

VIR: osebni arhiv

Uporaba in prednosti:

Najin izdelek je zelo praktičen in uporaben, saj sva vključili več izdelkov za nego ustnic. Komplet vsebuje piling za ustnice, ki ga nanese najprej. To naredimo tako, da ga vtremo v ustnice in speremo. S tem dosežemo, da so naše ustnice mehke in čiste.

Sledi naslednji korak, nanos šminke. Najina šminka je idealna za potovanje, saj je paletka. Če želimo s seboj na potovanje vzeti več šminke, pa nimamo prostora, je najina paletka popolna rešitev, saj so vse šminke na enem mestu. Po nanosu šminke nanese še vazelin in glos za ustnice v enem. Tudi ta izdelek je zelo praktičen, saj hkrati neguje in vlaži ustnice, pri čemer so za to zaslužna različna olja in masla. Najbolj pa nama je všeč, da veva, kaj je v kozmetičnem izdelku in nimava dvomov o morebitnih nezaželenih učinkih.

Slika 3.24: Komplet za nego ustnic

Vir: osebni arhiv

4 ZAKLJUČEK IN DISKUSIJA

Namen in cilji najine naloge so bili: ugotoviti, ali učenci uporabljajo klasično ali naravno kozmetiko. Želeli sva izvedeti, ali so učenci izkusili kakšne nezaželene učinke kozmetike in če so, katere. Zanimalo naju je tudi, česa pri negi kože ne smemo izpustiti in kako pomembno je, da mladi začnemo negovati svojo kožo pravi čas. Zanimalo naju je tudi koliko učencev se liči in kako pogosto to počnejo. Želeli sva se preizkusiti v izdelavi kozmetičnih izdelkov in opazovati njihov rok trajanja. V uvodnem delu sva se poglobili v kozmetiko kot pojem in v njeno zgodovino: kdo, katero vrsto in kdaj so jo prvič začeli uporabljati. Naučili sva se, kako pomembna je kozmetika in kako jo je treba izbirati in uporabljati. Spoznali sva razlike med vrstami kozmetičnih izdelkov in ugotavljali, kakšni so pozitivni in nezaželeni učinki kozmetike.

Na začetku najinega raziskovanja sva si zastavili pet hipotez. V prvi sva predvidevali, da večina učencev najine osnovne šole pogosteje uporablja klasično kozmetiko kot naravno. V drugi hipotezi sva domnevali, da imata naravna kozmetika in klasična kozmetika podoben rok uporabe. V tretji sva predvidevali, da se lahko nezaželeni učinki kozmetike pojavijo tako pri naravni, kot tudi pri klasični kozmetiki. Pri četrti hipotezi, sva predpostavljali, da je pomembno, da mladi začnemo uporabljati kozmetiko pravočasno. V zadnji, peti hipotezi pa sva predvidevali, da lahko z najinim, osnovnošolskim znanjem sami pripraviva lasten kozmetični izdelek.

Po pregledu literature sva za raziskovalno metodo najprej izbrali spletni vprašalnik mešanega tipa, s katerim sva pridobili mnenja osnovnošolcev predmetne stopnje. Anketirali sva 161 učencev predmetne stopnje najine osnovne šole.

Ugotovili sva, da večina učencev uporablja kozmetiko, od tega več kot pol klasično. S tem sva potrdili najino prvo hipotezo. Učenci uporabljajo izbrano kozmetiko, ker v telo nočejo vnašati kemikalij in ker dobro vpliva na njihovo kožo. Ugotovili sva tudi, da učenci najpogosteje uporabljajo kozmetiko za boljši izgled in lepšo kožo in da večina učencev še ni izkusila slabih učinkov kozmetike. Tisti, ki so izkusili nezaželene učinke kozmetike, pa so odgovorili mešano, torej, da se je nekaterim to zgodilo pri naravni,

nekaterim pa pri klasični kozmetiki. Večini se je pojavil izpuščaj. To je pripomoglo k potrjevanju najine četrte hipoteze.

Pri pregledu literature sva ugotovili, da ima naravna kozmetika načeloma krajši rok trajanja kot klasična. To je pomenilo, da sva ovrgli tretjo hipotezo.

Učenci na naši šoli imajo mešano mnenje o pomembnosti uporabe kozmetike, največ je tistih, ki menijo, da je pomembna, vendar pa mislijo, da je pomembna za boljši videz in ker dobro vpliva na telo. Večina učencev je začela uporabljati kozmetiko v starostni skupini od deset do trinajst let. Ugotovili sva, da večina učencev svoji kozmetični rutini ne bi dodali naravnih kozmetičnih izdelkov, tudi če bi bili cenovno ugodnejši, oziroma ne vedo, ali bi. Največ tistih učencev, ki se liči vsak dan, je iz devetega razreda, sledi mu osmi, nato sedmi, najmanj pa se jih dnevno liči v šestem razredu.

Ker nama je tema o kozmetiki postajala vedno bolj všeč in ker podatkov nisva hoteli pridobiti samo s pomočjo spletnega vprašalnika, spleta in literature, sva se odločili izvesti intervjuje z gospo Tanjo Leskovšek (pomočnico ravnateljice in profesorico na Srednji zdravstveni in kozmetični šoli Celje), z dr. Janjo Šmid (zdravnico, specialistko dermatologije) in z gospo Marto Zagožen (kozmetičarko).

Ker sva se želeli preizkusiti v izdelovanju naravnega kozmetičnega izdelka in ugotoviti, kakšen je njegov rok trajanja, sva se odločili narediti jagodno kremo. Ugotovili sva, da krema iz popolnoma naravnih snovi ne bo imela dolgega roka trajanja. Rok trajanja pa lahko za nekaj mesecev podaljša shranjevanje v hladilniku.

Pripravili sva tudi izdelek, in sicer komplet za nego ustnic. Vsebuje paletko šmink različnih barv, piling za ustnice ter vazelin in glos za ustnice v enem. Vse sva pripravili sami, vendar sestavine niso popolnoma naravne. Uporabljali sva eucerol, različna olja, čebelji vosek, kredo in jedilno barvo. Za takšen izdelek sva se odločili, ker nama je bilo zanimivo ugotavljati, iz kakšnih sestavin lahko sami pripraviva kozmetične izdelke, ki so uporabni in se dolgo ali sploh ne kvarijo.

V nadaljevanju najine raziskovalne naloge, bi se lahko poglobili v biološko in ekološko kozmetiko, obiskali proizvodnjo kozmetičnih izdelkov in si ogledali njihovo izdelavo.

5 LITERATURA IN VIRI

5.1 LITERATURA

Janeš, D. ind.: *Sodobna kozmetika sestavine naravnega izvora*. Velenje: Grafika, 2015.

Jelar, I.: *Kozmetika*. Ljubljana: Grafika, 1977.

Dr. Franzot-Zor, J.: *Kozmetika in mi*. Ljubljana: Grafika, 1982.

Curtis, S. idr.: *Naravna lepota*. Ljubljana: Grafika, 2016.

Vidmajer, J.: *Kozmetika iz rastlin*. Ljubljana: Grafika, 1984.

5.2 INTERNETNI VIRI

<https://www.gzs.si/lepota-kozmetike/vsebina/Vrste-kozmeti%C4%8Dnih-izdelkov/Kozmeti%C4%8Dni-izdelki-za-nego-otrok>, pridobljeno 1.10.2020

<https://sites.google.com/site/kozmeticnopodjetje/home/zgodovina-kozmetike>, pridobljeno 5. 10. 2020

<https://www.gorenjske-lekarne.si/svetovanje-clanek/kako-prepoznati-naravno-kozmetiko>, pridobljeno 12. 10. 2020

<https://www.lekarnar.com/clanki/kozmetika-naravna-eko-bio-organska->, pridobljeno 16. 10. 2020

<https://www.skincenterofsouthmiami.com/2018/06/the-importance-of-facials-and-skin-care/>, pridobljeno 3. 11. 2020

<https://www.nijz.si/sl/kozmetovigilanca-spremljanje-nezelenih-ucinkov-kozmetike>, pridobljeno 13. 11. 2020

(<https://cosmeticseurope.eu/cosmetic-products/you-your-products/>, pridobljeno 15. 11. 2020)

<https://www.cakalnedobe.si/nasvet/kozmetika-in-kozmeticni-izdelki-zavezniki-ali-sovrazniki/>, pridobljeno 12. 12. 2020

<https://www.gaianaturelle.com/blog/naravna-vs-konvencionalna-kozmetika.html>, pridobljeno 3. 1. 2021

<https://www.zadovoljna.si/rubrika/lepota/koza/kako-izbrati-pravo-kozmetiko-zase.html>, pridobljeno 21. 1. 2021

5.3 VIRI SLIK

- https://encrypted-tbn0.gstatic.com/images?q=tbn%3AANd9GcRQN_ocZukBBKaQpY_stBa_ZVcftoAStWV3jq&usqp=CAU, pridobljeno 11. 10. 2020
- <https://www.google.com/search?q=naravna+kozmetika&client=firefox-b-d&sxsrf=ALeKk012w0NEIGs2fAxNDmbw9iz3s-952w:1602674246580&source=Inms&tbm=isch&sa=X&ved=2ahUKEwivu6Hp-rPsAh>, pridobljeno 15. 10. 2020
- <http://www.moc.si/ni-vseeno-v-kaj-je-zapakirana-naravna-kozmetika.php>, pridobljeno 19. 11. 2020
- <https://cdn.kme.si/public/images-cache/1140x500/2016/06/10/a144fe47289b7cfce8f763e6408b16c4/5759eda109e86/a144fe47289b7cfce8f763e6408b16c4.jpeg>, pridobljeno 13.12. 2020
- https://images.24ur.com/media/images/884xX/Apr2018/b563d474b5_62061893.jpg?v=, pridobljeno 10. 12. 2020
- <https://www.bing.com/images/search?view=detailV2&ccid=uyt7TJlu&id=B5FC98A4ED5448E132AEEC75033440764465269C&thid=OIP.uyt7TJluPApbJaGnNfQjNQHaD5&mediaurl=https%3a%2f%2f9t9>, pridobljeno 10. 12. 2020

6 PRILOGE

6.1 VPRAŠALNIK

Pozdravljen!

Sva Lea Lipovšek in Ajda Resinovič, učenki 8. a razreda. Delava raziskovalno nalogo o naravni in klasični kozmetiki. Prosiva te, da iskreno rešiš ta vprašalnik in nama pomagaš pri najini raziskovalni nalogi. Pri večini odgovorov samo klikneš kvadrateg pred odgovorom, če pa zate nič od ponujenega ne velja, napiši odgovor na črto, kjer piše "drugo". Anketa je anonimna.

Hvala za tvojo pomoč!

Označi spol:

- a) ženska b) moški

Označi razred

- a) 6. r. b) 7. r. c) 8. r. č) 9. r.

1. Ali uporabljaš kozmetiko? (Ne upoštevaj izdelkov za osnovno higieno: šampona, zobne paste, deodoranta ...)

DA

NE

2. Zakaj uporabljaš kozmetiko?

- a) Za boljši izgled in zdravo kožo.
b) Ker je popularna med prijatelji.
c) Ker je popularna na socialnih omrežjih.
č) Kozmetike ne uporabljam.
d) Drugo: _____

3. Ali se ti zdi uporaba kozmetike pomembna?

DA

NE

NE VEM.

4. Utemelji svoj prejšnji odgovor.

_____.

5. Kakšno kozmetiko uporabljaš?

- a) Naravno
- b) Klasično
- c) Oboje
- č) Ne vem.

6. Zakaj uporabljaš kozmetiko, ki si jo označil?

- a) Ker v telo nočem vnašati kemikalij.
- b) Ker dobro vpliva na mojo kožo.
- c) Ker je ugodnejša cena.
- č) Ker mi je tako svetoval dermatolog.
- d) Ker so mi tako svetovala socialna omrežja.
- e) Kozmetike ne uporabljam.

7. Si kdaj izkusil nezaželene učinke kozmetike?

DA

NE

8. Če si odgovoril z da, označi, kaj se ti je zgodilo.

- a) Izpuščaj
- b) Alergična reakcija
- c) Srbečica
- č) Akne
- d) Nisem imel slabe izkušnje.

9. Če si odgovoril na prejšnje vprašanje, označi, pri kateri kozmetiki se ti je zgodilo.

- a) Pri naravni.
- b) Pri klasični.
- c) Ne vem.
- č) Nisem imel slabe izkušnje.

10. Pri kateri starosti si začel uporabljati kozmetiko? (ne upoštevaj osnovne kozmetike: gel za tuširanje, zobne paste, mila, deodoranta)

11. Ali bi v svoji kozmetični rutini dodal naravne kozmetične izdelke, če bi bila cena nižja?

DA

NE

NE VEM.

12. Ali se ličiš? Če se, kako pogosto to počneš?

a) Ne ličim se.

b) Vsak dan

c) Včasih

č) Ob posebnih priložnostih

6.2 INTERVJU

1. Ali menite, da je pomembno, da mladi uporabljamo kozmetiko in zakaj?
2. Pri katerih letih bi priporočili mladim, da bi začeli uporabljati kozmetiko za nego obraza?
3. Katero kozmetiko jim priporočate (naravno ali kemijsko obdelano)?
4. Katerih korakov pri rutini nege kože ne smemo izpustiti?
5. Na kaj morajo biti mladi pozorni pri izbiranju kozmetičnih izdelkov?
6. Kaj storiti v primeru, če se nam na koži po določenem izdelku pojavi reakcija?
7. Kakšna je razlika med eko in naravno kozmetiko?

IZJAVA*

Mentor/-ica NINA SENICA v skladu z 20. členom Pravilnika o organizaciji mladinske raziskovalne dejavnosti »Mladi za Celje« Mestne občine Celje, zagotavljam, da je v raziskovalni nalogi z naslovom ZDRAVA KOŽA – ZDRAV ČLOVEK, katere avtor/-ica je Lea Lipovšek in Ajda Resinovič:

- besedilo v tiskani in elektronski obliki istovetno,
- pri raziskovanju uporabljeno gradivo navedeno v seznamu uporabljene literature,
- da je za objavo fotografij v nalogi pridobljeno avtorjevo dovoljenje in je hranjeno v šolskem arhivu,
- da sme Osrednja knjižnica Celje objaviti raziskovalno nalogo v polnem besedilu na knjižničnih portalih z navedbo, da je raziskovalna naloga nastala v okviru projekta Mladi za Celje,
- da je raziskovalno nalogo dovoljeno uporabiti za izobraževalne in raziskovalne namene s povzemanjem misli, idej, konceptov oziroma besedil iz naloge ob upoštevanju avtorstva in korektnem citiranju,
- da smo seznanjeni z razpisni pogoji projekta Mladi za Celje.

Celje, 12. 4. 2021

žig šole

Podpis mentorja

Podpis odgovorne osebe

*

POJASNILO

V skladu z 20. členom Pravilnika raziskovalne dejavnosti »Mladi za Celje« Mestne občine Celje je potrebno podpisano izjavo mentorja (-ice) in odgovorne osebe šole vključiti v izvod za knjižnico, dovoljenje za objavo avtorja (-ice) fotografskega gradiva, katerega ni avtor (-ica) raziskovalne naloge, pa hrani šola v svojem arhivu.